

สรุปผลการประชุม Codex Committee on Food Labelling (CCFL) ครั้งที่ ๔๔
ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงอะซุนซิโอน สาธารณรัฐปารากวัย

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาฉลากอาหาร ครั้งที่ 44 มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวน 46 ประเทศ รวมสหภาพยุโรป 1 องค์การ และองค์การระหว่างประเทศ รวม 16 องค์การ รวม 180 คน โดยมี Ms. Lyzette Lamondin Executive Director Food Import, Export and Consumer Protection Directorate, Canadian Food Inspection Agency จากประเทศแคนาดาเป็นประธาน และ Dr. Laura Mendoza จาก National Institute of Food and Nutrition จากสาธารณรัฐปารากวัยเป็นประธานร่วม ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

1. เรื่องที่เสนอจากคณะกรรมการโคเด็กซ์ และคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ

(1) เรื่องปริมาณกรดไขมันโอเลอิกในน้ำมันพืช และหลักการแสดงฉลากของน้ำมันพืชชนิดต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เป็นประเด็นทางเทคนิค คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาไขมันและน้ำมัน ควรเป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ สำหรับ CCFL อาจพิจารณาประเด็นการใช้คำบนฉลาก (labeling terms) ให้สอดคล้องกัน เป็นงานที่ควรดำเนินการในอนาคต

(2) เรื่อง สารชีวภัณฑ์กำจัดแมลง สารเร่งชีวภาพ และปุ๋ยชีวภาพ เป็นประเด็นทางเทคนิค เห็นควรเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพืชตกค้าง พิจารณาก่อน สำหรับ CCFL จะพิจารณาเรื่องนี้ หากมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงฉลาก

(3) ไม่เห็นชอบกับการทบทวนการใช้คำว่า “flavours” และ “flavourings” ในส่วนที่ 4.2.3.4 ใน Codex Stan 1-1985 เนื่องจากทั้งสองคำนี้มีการใช้ในกฎระเบียบในประเทศสมาชิกหลายประเทศ

(4) การทบทวนการใช้คำว่า “natural” “nature identical” “artificial” และคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ใน Codex Stan 1-1985 อาจพิจารณาเป็นงานใหม่ในอนาคต ควบคู่กับการปรับปรุง Codex Stan 1-1985

2. ข้อกำหนดด้านฉลากอาหาร ของร่างมาตรฐานของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ

(1) รับรองข้อกำหนดเรื่องฉลากของร่างมาตรฐานของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ ดังนี้ Regional Standard for Laver Products (คณะกรรมการประสานงานโคเด็กซ์ภูมิภาคเอเชีย), Regional Standard for Yacon (คณะกรรมการประสานงานโคเด็กซ์ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน), Regional Standard for Unrefined Shea Butter (คณะกรรมการประสานงานโคเด็กซ์ภูมิภาคแอฟริกา), Regional Standard for Doogh (คณะกรรมการประสานงานโคเด็กซ์ภูมิภาคตะวันออกกลาง), Standards for Cumin, Standards for Dried Thyme, Standards for Black, White and Green Pepper (คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาเครื่องเทศและพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหาร), Standard for Fish Oils (คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาไขมันและน้ำมัน), Standard for Dairy Permeate Powders (คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขานมและผลิตภัณฑ์นม) และภาคผนวกใน Standards for Quick Frozen Vegetables (คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้)

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ให้ข้อสังเกตเรื่องการใช้คำว่า “probiotics” ใน Regional Standard for Doogh เป็นคำที่โคเด็กซ์ไม่เคยกำหนดนิยามไว้ จึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการโคเด็กซ์ และ คณะกรรมการประสานงานโคเด็กซ์ภูมิภาคตะวันออกเฉียงกลาง ทราบ

(2) เห็นชอบให้แจ้งคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ เกี่ยวกับงานของ CCFL เรื่องการแสดงผลสำหรับภาชนะบรรจุที่มีได้จำหน่ายตรงต่อผู้บริโภค อยู่ระหว่างดำเนินงาน และในอนาคตเมื่องานนี้แล้วเสร็จ อาจจำเป็นต้องปรับหรือตัดข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการแสดงผลสำหรับภาชนะบรรจุที่มีได้จำหน่ายตรงต่อผู้บริโภค ในมาตรฐานโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้อง

3. Date Marking (Revision of the General Standard for the Labelling of Prepackaged Foods) (Step 8)

ที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอให้คณะกรรมการโคเด็กซ์รับรองการทบทวนมาตรฐาน General Standard for the Labelling of Prepackaged Foods (Codex Stan 1-1985) เพื่อประกาศใช้ (ขั้นตอนการดำเนินงานที่ 8) โดยมีสหพันธรัฐรัสเซียสงวนท่าที เรื่องการยกเว้นการแสดงวันหมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน

ข้ออภิปรายของที่ประชุมต่อร่างเอกสาร สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.7 (vii) การยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน

มีมติให้รับข้อความเพื่อความชัดเจนว่า อาหารที่จะได้รับการยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อนได้ ต้องไม่มีประเด็นด้านความปลอดภัยอาหาร และรับข้อความเพื่อให้มีความยืดหยุ่น โดยให้หน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ในประเทศ พิจารณาใช้เกณฑ์การยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน ตามความจำเป็น

เกณฑ์ข้อ 1.1 และ 1.2 เรื่องธรรมชาติของอาหารและสภาวะการเก็บรักษาอาหาร

เห็นชอบข้อเสนอของคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสุขภาพและอาหาร ในการรวมเกณฑ์ข้อ 1.1 และ 1.2 และปรับข้อความเป็นดังนี้ “Where safety is not compromised and quality does not deteriorate ~~1:1~~ because of the ~~preservative~~ nature of the food is such that it cannot support microbial growth (e.g. alcohol, salt, acidity, low water activity); ~~and/or 1.2 under intended or~~ stated storage conditions”

เพิ่ม “intended” เพื่อครอบคลุมรายละเอียดสภาวะการเก็บอื่นที่อาจไม่ได้ระบุไว้บนฉลาก และตัดคำว่า “preservative” เพื่อให้เกณฑ์เปิดกว้างยิ่งขึ้น

เกณฑ์ข้อ 2, 3 และ 4

- เห็นชอบให้คงเกณฑ์ทั้งสามข้อไว้ ทั้งนี้เสนอปรับแก้ไขเกณฑ์ข้อ 2 และ 4 ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเทศสมาชิก สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพิจารณาตัดสินการยกเว้นการแสดงวันหมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน ทั้งนี้ การระบุข้อความในข้อ 4.7 vii ทำให้เกณฑ์การยกเว้นชัดเจนยิ่งขึ้นว่าไม่ใช่กรณีที่เป็นประเด็นด้านความปลอดภัยอาหาร

- เห็นชอบให้ปรับเกณฑ์ข้อ 2 ดังนี้ “Where the deterioration is clearly evident by physical examination at the point of purchase, such as raw fresh produce that has not been subject to processing and presented in a manner that is visible to the consumer”

- เห็นชอบให้ปรับเกณฑ์ข้อ 4 ดังนี้ “Where the food by its nature is intended ~~to be~~ normally consumed within 24 hours of its manufacture, such as some bakers’ or pastry-cooks’ wares”

รายการตัวอย่างอาหารที่ได้รับการยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน

- อาหารที่มีส่วนประกอบของวัตถุเจือปนอาหารและสารแต่งกลิ่นรส ไม่ควรได้รับการยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อน เนื่องจากอาหารเหล่านี้จะสูญเสียคุณภาพ และลักษณะทางประสาทสัมผัสตามระยะเวลาการเก็บ

- ไม่จำเป็นต้องมีการอ้างอิงถึงผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละประเทศให้ตัดสินว่าอาหารใดควรได้รับการยกเว้นการแสดงวันที่หมดอายุหรือวันที่ควรบริโภคก่อนนั้น เนื่องจากเป็นอำนาจของแต่ละประเทศในการนำเอกสารโคเด็กซ์ไปใช้อยู่แล้ว

- เห็นชอบให้คงรายการอาหารที่เห็นชอบจากการประชุม CCFL 43 โดยไม่แก้ไข และให้เพิ่มข้อความเชิงอรรถ (footnote) ว่า รายการนี้เป็นเพียงรายการตัวอย่าง

4. Proposed Draft Guidance for the Labelling of Non-retail Containers (Step 2/3)

มีมติให้เอกสารนี้แยกออกจาก Codex Stan 1-1985 และให้ใช้การอ้างอิงเอกสารโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เอกสารสอดคล้องกัน และให้ตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นอีกครั้ง โดยมีสาธารณรัฐอินเดีย เป็นประธาน และสาธารณรัฐคอสตาริกาและสหรัฐอเมริกา เป็นประธานร่วม เพื่อทบทวนข้อเสนอการจัดทำมาตรฐาน และเสนอให้ CCFL 45 พิจารณาต่อไป

5. Discussion Paper on Front-of-Pack Labelling (New Work Approval)

5.1 เห็นชอบให้การจัดทำแนวทางการแสดงฉลากโภชนาการอย่างง่ายที่หน้าบรรจุภัณฑ์ (Front-of-Pack Labelling; FOPL) เป็นงานใหม่ และให้เสนอ project document ให้การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ ครั้งที่ 41 พิจารณาเห็นชอบ

5.2 เห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสาธารณรัฐคอ스타ริกาเป็นประธาน และมีนิวซีแลนด์เป็นประธานร่วม เพื่อพิจารณาจัดทำร่างแนวทางการแสดงฉลาก FOPL ใน 4 ส่วนหลัก ได้แก่ จุดประสงค์และขอบข่าย คำนิยามของ FOPL หลักการทั่วไปของ FOPL และส่วนประกอบที่ควรระบุในแนวทางการแสดงฉลาก FOPL โดยพิจารณาร่วมกับเนื้อหาใน Guidelines on Nutrition Labelling (GL 2-1985) และเอกสารโคเด็กซ์อื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้คณะทำงานฯ ควรพิจารณาว่าควรให้เอกสารนี้เป็นเอกสารแยกหรือรวมกับเอกสารโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องอื่น

6. ข้อเสนอการจัดทำงานใหม่

6.1 เห็นชอบการจัดทำข้อเสนอในประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจ และให้ฝ่ายเลขานุการโคเด็กซ์จัดเตรียมหนังสือเวียน (circular letter) เพื่อขอข้อมูลและข้อคิดเห็น ในเรื่องดังต่อไปนี้

- การค้าขายบนอินเทอร์เน็ตหรือการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Internet sales/e-commerce) จัดเตรียมโดย สหราชอาณาจักร และสนับสนุนโดยสาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐกานา
- การแสดงฉลากสารก่อภูมิแพ้ จัดเตรียมโดยเครือรัฐออสเตรเลีย และสนับสนุนโดย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา
- การใช้เทคโนโลยีในการแสดงฉลากอาหาร (innovation – use of technology in food labeling) จัดเตรียมโดยประเทศแคนาดา
- การแสดงฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จัดเตรียมโดยสหพันธรัฐรัสเซีย และสนับสนุนโดยสหภาพยุโรป สาธารณรัฐกานา สาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐเซเนกัล
- เกณฑ์กำหนดนิยาม “ปริมาณสูง (high in)” เพื่อใช้ควบคู่กับ ไขมัน น้ำตาล และโซเดียม จัดเตรียมโดยประเทศแคนาดา และสาธารณรัฐอินเดีย
- การแสดงฉลากของบรรจุภัณฑ์หลายขนาด (multipack format) จัดเตรียมโดยสาธารณรัฐโคลอมเบีย

6.2 มอบหมายให้สาธารณรัฐอินเดียจัดทำแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของงาน และให้ประเทศสมาชิกหมุนเวียนกันดำเนินการ เพื่อนำเสนอให้การประชุม CCFL แต่ละครั้งพิจารณา

7. เรื่องอื่นๆ

กำหนดการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาฉลากอาหาร ครั้งต่อไปอีก 18 เดือน ทั้งนี้สถานที่และวันที่แน่นอนยังไม่ได้กำหนด